

FARA AS ÅRSRAPPORT 2017

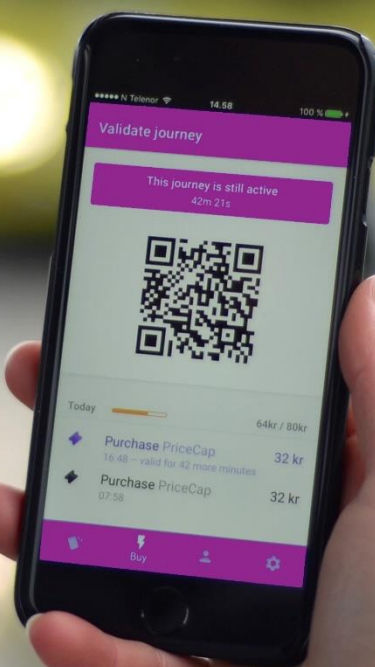

Foto: EGGS Design

CEO Corner March 2018

Today we face many challenges in making the world a better place for tomorrow. Cities are becoming more congested. The air we breathe is increasingly polluted. People's expectations for quick and simple solutions are rising. Public transport alone will not be able to overcome these challenges, but public transport can certainly improve the citizens' quality of life, contribute to a greener environment and meet travelers' expectations. This is why we at FARA work every day to make travel easy.

Wherever people live, their quality of life is significantly impacted by the accessibility and ease of transport from point A to point B. Authorities must make public transport accessible and easy since it plays an increasingly important role in facilitating our working lives and leisure time.

The world needs more people to choose public transportation for their travel. By 2050, more than 2/3 of the world's projected population will live in urban areas. With populations growing, cities are becoming bigger and more congested. To avoid traffic congestion and reduce greenhouse gas emissions, efficient public transportation is essential. FARA doesn't build roads, bridges or tunnels, but the essence of having an efficient public transportation is an integrated and intelligent ITS solution for the traveler – and that is at the core of our vision.

Travelers expect efficient public transportation to get them to where they need to be, at the time they need to be there. Today's travelers are always online. Smartphones have increased the travelers' expectations of having constant access to real-time information, and decreased the expectation of having to plan ahead. Leveraging advanced technology in public transport is a game changer that can make public transport people's preferred form of travel. In any vision of people transportation, public transport will be the hub – nothing can beat or even compete with public transportation in terms of environmental and financial effectiveness. Our ambition is to beat travelers' expectations in terms of planning, ticket purchases, secure payment and real-time information.

2017 was an exciting year for FARA and for the public transport industry as a whole. We reached an all time high in sales. This increase had its peak in the last quarter of the year, which built a good order backlog stretching into 2018. However, for various reasons, we didn't reach all of our goals for 2017. Taking this in to consideration, the year 2017 will enter our history books as fair. The start of 2018 has showed a lot of market activity which gives a good foundation for increased performance.

Market trends show an increase in ITS solution integration and a demand for combining services. These are important steps in simplifying travel by public transportation. In response to these trends, FARA launched an integrated mobile app in 'Møre og Romsdal' county (Norway), that includes all elements of route planning, ticketing and real-time information. Our solution is one of only a few of this kind in Europe. We have also implemented best price solutions and delivered real-time products, where a passenger gets updates every other second. We are developing next generation solutions, using our customers and market intelligence to find the best development for travelers. We are also increasingly focusing on bringing our latest technological solutions to new markets.

At the FARA Customer Conference in 2017, we showcased our newest available ticket validator. The validator provides an affordable solution, supporting not only current smartcard and mobile ticketing validation, but also future capabilities, such as unattended ticketing, real-time passenger information and seamless ticketing through "Be-in Be-out". We are looking forward to presenting our latest solutions at various exhibitions and fairs, and at our customer conference in June 2018.

I believe that in 2018 we will see more integrated solutions, open platforms and international standards influencing the public transport industry, and through this, influencing passenger experience. Our focus will be on delivering solutions that make information more accessible to travelers, improve operator performance

through data sharing and real-time information, and enable authorities to provide the best service possible through big data analysis.

We are grateful for the relationships we have built and partnerships we have made in 2017, and hope for a thriving 2018. Our ultimate goal is to make travel easy, and it is only together with all stakeholders we can make this happen, for the benefit of the traveler.

Best regards,

Ørjan Kirkefjord

CEO

Innholdsfortegnelse

Styrets beretning 2017	1
Resultatregnskap	5
Balanse	6
Kontantstrømanalyse	8
Egenkapitaloppstilling	9
Note 1: Generelt	10
Note 2: Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper	10
Note 3: Datterselskaper	16
Note 4: Valutakurser	16
Note 5: Transaksjoner med nærstående parter	16
Note 6: Inntekter	17
Note 7: Segmentinformasjon	17
Note 8: Opptjent, ikke fakturert inntekt	18
Note 9: Kundefordringer	18
Note 10: Varelager og varekost	19
Note 11: Andre driftskostnader	19
Note 12: Kostnader ved ytelser til ansatte og ytelser til ledende ansatte	20
Note 13: Pensjoner og andre langsiktige ansatteytelser	21
Note 14: Varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	21
Note 15: Finansinntekter og finanskostnader	24
Note 16: Finansielle instrumenter	24
Note 17: Kontanter og kontantekvivalenter	26
Note 18: Pantstillelser	27
Note 19: Avsetninger	27
Note 20: Skatt	27
Note 21: Aksjekapital og annen innskutt egenkapital	29
Note 22: Fortsatt drift	30
Note 23: Annen kortsiktig gjeld	30
Revisjonsberetning	31

Styrets beretning 2017

Hovedpunktene for FARAs utvikling i 2017 var:

- Selskapet fortsatte videreutvikling, integrasjon og introduksjon av skybaserte løsninger
- Salget nådde et historisk høyt nivå
- Nye teknologiske løsninger ble introdusert og levert
- Selskapet leverte som et av de første i Europa, en mobilapp som integrerer planlegging, billettkjøp og sanntidsinformasjon
- Selskapet gjennomførte pilot på første fase av neste generasjon billettering
- Den første leveransen av egenutviklet validator ble gjennomført
- Selskapet gjennomførte to piloter i fokusmarkeder utenfor Norden
- Den gode trenden med bedring av marginer fortsatte
- Nye kontrakter ble vunnet innenfor hele SMART produktporteføljen

Systemleveranser

Gjennom 2017 leverte FARA produkter innenfor både tradisjonell løsning og SMART produktportefølje, i Norge, Sverige, Finland og Danmark. Selskapet har som ett av få i Europa tatt frem en mobil-applikasjon som integrerer planlegging, billettkjøp og sanntidsinformasjon, som en videreføring av sanntidsløsning levert i 2016 til Oulu, Finland. Selskapet fokuserer på software og kjøper «off the shelf»-enheter, som konfigureres for de løsninger som inngår i porteføljen. For god kontroll og hurtig ombordstigning, har selskapet utviklet en ny validator, som har blitt godt tatt i mot i markedet. FARA har kjørt piloter på første fase av neste-generasjon løsning for billettering, som i større grad vektlegger kundereisen. Det betyr at passasjeren med få tastetrykk kan orientere seg om tilbudet, gjennom sikre grensesnitt få kjøpt en billett, samt få online oppdatering på reisens status. Samtidig vektlegges øvrige interessenters behov for kontroll, rapportering og online oppfølging av kjøretøy.

FARA har hele tiden brukt anerkjente nasjonale og internasjonale standarder, samt åpne grensesnitt, som grunnlag for sin utvikling. Dette ser selskapet blir trenden i markedet fremover.

Organisasjonsutvikling

FARA har de siste årene fokusert på vekst og på lønnsom drift i hjemmemarkedet, som er definert som Norden. Selskapet har siden 2011 levert positive driftsresultat og har etterlevd sin visjon og overordnede målsetning. Samtidig har man tatt steg for å forberede vekst i nye markeder, gjennom å inngå partner- og distribusjonsavtaler, samt utvikling av produktporteføljen. Selskapet har en sterk ambisjon om å ta sin produktportefølje utenfor hjemmemarkedet og har definert tre fokusmarkeder, hvor man vil etablere et godt fotfeste. FARA har gjennom 2017 gjennomført piloter i to av fokusmarkedene, samt at man arbeider med konkrete leads i alle tre.

Styret forventer at grunnlaget som er lagt i 2017, produktutvikling og fokuset på vekst utenfor Norden, skal resultere i flere ordrer utenfor hjemmemarkedet i 2018 og årene som følger.

Sammen med den svært raske teknologiske utviklingen, har markedets krav og forventninger til produkter og løsninger endret seg vesentlig. Dette har ført til at FARA har måttet omstille seg til en ny tid, hvor kravene til kompetanse, samspill og plattformer for både produkter og markeder har endret seg. For dette ligger til grunn en styrebeslutning i 2013 om å endre selskapets strategi og fokusere på integrerte skybaserte løsninger. De første leveransene av ny skybasert produktportefølje ble gjort i 2014, og gjennom 2017 har selskapet levert ytterligere nye løsninger. For å redusere risikoen knyttet til nyutvikling, er all aktivitet i selskapet bygget rundt business cases og kunde, hvor både kostnader og inntekter følges opp over den syklusen som er estimert i det aktuelle business caset.

Markedet kjennetegnes nå ved press på marginer på de gamle løsningene, og FARA har derfor øket takten når det gjelder å flytte funksjonaliteten over til skybaserte løsninger som imøtekommer den teknologiske utviklingen. Selskapets løsninger kan nå kjøres på tilnærmet alle hardwareplattformer og kan samhandle med de fleste andre løsninger.

Samtidig fokuseres det på å effektivisere kostnadssiden i selskapet. Synergier mellom markeder og produkter utnyttes best mulig for å rasjonalisere driften. For å opprettholde og videreutvikle marginene og lønnsomheten har selskapet etablert utviklingskontorer på lokasjoner med et lavere kostnadsnivå. Selskapet har et kompetansesenter i Trondheim, hvor produktplanlegging og forvaltning av produktporteføljen skjer, mens produktutviklingen i hovedsak utføres i Warszawa, Polen, og i Oulu, Finland.

Redegjørelse for årsregnskapet 2017

FARA fører regnskapet etter prinsippene som gjelder for den internasjonale regnskapsstandarden IFRS (forenklet IFRS).

Totalt ble FARAs salgsinntekter for 2017 149 MNOK (153), hvilket innebærer en nedgang på 2%. Tilsvarende tall for morselskapet FARA AS er 142 MNOK (142).

Styret anser egenkapitalandelen som forsvarlig. Styrets mål hva gjelder investorenes totale avkastning, er at denne over sykluser minst skal ligge på samme nivå som tilsvarende selskap i samme bransje. FARA skal vise en forsvarlig og varig inntjening før aksjonærene får avkastning på sin investering gjennom utbytte.

Driftsresultatet før avskrivninger ble for 2017 positivt med 18,1 MNOK (23,2). Tilsvarende tall for morselskapet FARA AS er 14,5 MNOK (17,8). Resultatet har en positiv utvikling på bruttomargin, men erfarte en nedgang i driftsmarginen. Dette henger sammen med investeringer i ny plattform, samt investeringer i markeder utenfor hjemmemarkedet. Kostnadssiden er i all hovedsak knyttet til ressurser og leveranse av maskinvare. Det er aktivert netto 10 MNOK (10) i selskapets balanse etter kriterier angitt i note 2. Aktiveringen er knyttet til utvikling av nye løsninger og produkter.

Netto finansposter ble 0,6 MNOK (-3,8). FARA AS: 0 MNOK (0).

Konsernets årsresultat ble positivt med 14,5 MNOK (10,2). FARA AS: 7,2 MNOK (9,6).

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for dette ligger resultatprognoser for år 2018 og konsernets prognoser for årene fremover. Prognosene er bygget på oppdatering av strategien som ble etablert i 2013, ordreserver og markedsutsiktene for årene fremover. Det vil naturlig nok være usikkerhet knyttet til dette, men styrets vurdering er at den er innenfor akseptabel ramme.

FARA konsern har pr. 31.12.2017 31,6 MNOK inntående på konto. Det er etablert trekkrammer på 22 MNOK og en garantifasilitet på 10 MNOK med selskapets bankforbindelse.

FARA har fokus på oppfølging av kapitalbruk og kapitalbinding. Siden kundeporteføljen i hovedsak er offentlig eid og/eller styrt, er det liten risiko knyttet til tap på krav. Gjenstående aktivert egenutvikling og goodwill i balansen som følge av produktutvikling og oppkjøp utgjør 37,5 MNOK (33,3) hvor goodwill som ikke skal nedskrives utgjør MNOK 10,7. FARA AS: 26,8 MNOK (22,5). Av dette ble 10 MNOK aktivert i 2017 (10).

Egenkapitalen er 113 MNOK (97,1) som gir en egenkapitalandel på 68% (70%). Tilsvarende tall for FARA AS er 107,6 MNOK (100,4), som gir en egenkapitalandel på 60% (66%). Kortsiktig finansiering av aktiva gjennom leverandørkreditter og annen ikke rentebærende kortsiktig gjeld utgjorde 30% (28%). Tilsvarende tall for FARA AS er 33% (28%).

FARA hadde i 2017 en netto kontantstrøm fra drift på 21,9 MNOK (25,5). For FARA AS var tilsvarende tall 20,3 MNOK (24,6). Likviditeten vurderes som tilfredsstillende. Utover en periode på 12 måneder må usikkerhet knyttet til nevnte estimater for markedsutviklingen vurderes.

Medarbeidere

FARA sysselsatte i 2017 i gjennomsnitt 95 personer (97). For FARA AS var tilsvarende tall 58 (59). Lønns- og personalkostnader i 2017 utgjorde for FARA 68,3 MNOK (61,4), og i FARA AS 47,7 MNOK (41).

Generalforsamlingen godkjente i 2017 retningslinjer for avlønning av administrerende direktør og ledende ansatte, som har ligget til grunn for styrets praksis.

FARA har ikke registrert sykefravær som direkte følge av medarbeidernes virke i bedriften. I 2017 hadde FARA en fraværprosent pr. timeverk på 2,9%, mot 2,7% i 2016. Tilsvarende tall for FARA AS er 4,1%, mot 3,5% i 2016.

Det er viktig for FARA som kompetansebedrift å videreutvikle medarbeidere og tilpasse organisasjonen til FARAs behov.

Styret retter en stor takk til alle medarbeidere som har vist evne til omstilling og stå-på-vilje.

Samfunnsansvar

Pr. 31.12.2017 var det ansatt 25 (14) kvinner i konsernet. 10 (9) av disse jobbet i FARA AS. Én av seks personer i FARAs ledergruppe er kvinne. Det var ved utgangen av 2017 11 nasjonaliteter ansatt i FARA, noe som på mange områder vil være en stor styrke for konsernet fremover. Arbeidsmiljøet betraktes som godt, og det iverksettes løpende tiltak for forbedringer. Ingen ansatte forskjellsbehandles mht. lønn, utviklingsmuligheter, opplæring/skolering eller fordeling av arbeidsoppgaver. Det forskjellsbehandles ikke ved rekruttering, da medarbeiderne ansettes etter interesse for fagområde, faglig dyktighet og tidligere erfaring. Det er dessverre fortsatt få kvinnelige søkere til de ulike stillingene i FARA. FARA jobber kontinuerlig for å fremme et likestilt arbeidsmiljø, hvor diskriminering ikke forekommer. Dette gjelder uansett kjønn og etnisitet.

Styret er ikke kjent med at FARA direkte forurensar det ytre miljø. FARA har ingen egenproduksjon, og FARAs produkter, samt emballasje, er i hovedsak basert på resirkulerbart materiale. Selskapet har rutiner for behandling av avfall og har etablert returordninger med eksterne leverandører. FARA har ingen produkter som under normal bruk er helsefarlige for forbruker. FARA innretter seg etter de miljøkrav som selskapet blir stilt overfor.

FARA har som sitt virkeområde leveranser av ITS-løsninger til offentlig transport. Et av FARAs mål, som selskapet har felles med sine kunder, er å få flere passasjerer ombord kollektiv transport, for derigjennom å redusere belastningen på samfunnet i form av bedre miljø og en effektiv reise for passasjerene. FARA har som målsetning å ligge foran den teknologiske utviklingen hva gjelder løsninger, og bidrar dermed til at ny teknologi tas i bruk tidlig, noe som kommer miljøet til gode. FARA arbeider aktivt med de ulike aktørene, fra styrende organer til kunder, for å påvirke en nødvendig satsing på kollektivtransport, for derigjennom å redusere de negative konsekvensene av transportnæringen på miljøet.

Eierstyring og selskapsledelse, kvalitetssystem og internkontroll

Styret ser utvikling og implementering av rutiner og kontrollorganer som bygger opp under god eierstyring og selskapsledelse, som en av bærebjelkene for å skape et fremtidsrettet, konkurransedyktig og tillitvekkende selskap. Styret har utarbeidet retningslinjer for rapportering av finansiell informasjon og en egen instruks for administrerende direktør. Styret har videre beskrevet fullmakter til administrerende direktør og resten av organisasjonen. Selskapet har etablert et regime for risikostyring som skal bidra til at styret blir orientert om og eventuelt fatter beslutning på, vesentlige saker for FARA.

FARA er ISO 9001-sertifisert. Det betyr at selskapet arbeider i henhold til de retningslinjer som gis i standarden ISO 9001:2008. Selskapet jobber kontinuerlig og systematisk med utvikling og forbedring av sitt kvalitetsstyringssystem og har de siste årene hatt stort fokus på kvalitetsarbeidet og økt kundetilfredshet. Ledelsen har i den forbindelse lagt mye arbeid i å øke forståelsen for kundekrav, få nye prosesser og prosedyrer på plass, samt sikre god etterlevelse av disse. Dette fokuset videreføres i 2018. FARA ble re sertifisert i 2017.

Eierstruktur

Styremedlemmer og selskaper tilknyttet disse eier pr. 01.01.2018 53% av FARAs aksjekapital.

Pr. samme dato var det 681 aksjonærer i FARA, med til sammen 31.561.515 aksjer.

Markedet og utsiktene fremover

Markedet har de siste to år vært trått, med få utbud som knytter seg til utviklingen i teknologi hvor man beveger seg fra kortsentriske- til mer digitale løsninger. Ved utgangen av 2017 og inngangen til 2018 er det signaler i markedet som tilsier at utbudet vil ta seg opp. FARA hadde en sterk avslutning av 2017 salgsmessig og oppnådde et historisk høyt salg på MNOK 78. Selskapet har i 2017 fulgt sin vedtatte strategi for lønnsom vekst og videreutvikling av selskapet gjennom utvikling av innovative produkter og løsninger.

Styret mener at selskapets evne til å vinne frem med sine løsninger både hos små og store kunder, viser at selskapets løsninger danner et godt fundament for videre vekst.

FARAs strategi er å utvikle fleksibel og avansert programvare som kan leveres som en skytjeneste. I tillegg vil selskapet levere gode og kostnadseffektive maskinvareløsninger til sine kunder. FARA vil fokusere sin organiske vekst på markedet i Norden og sikre distribusjon utenfor Norden gjennom definerte fokusmarkeder, partnerskap innen mobilitet, ta egnede tender på egen bok, samt andre distribusjonskanaler.

Styret forventer en god utvikling for FARA i årene som kommer. Omsetning og resultat vil fortsatt variere fra år til år, da prosjektene vil være på ulike stadier i leveransekjeden, og fordi anbudsaktiviteten i markedet vil variere. Styret forventer en økt ordreinngang i 2018.

Produktene som leveres i hjemmemarkedet vil danne basis for løsningene som tilbys via distributører. En voksende kundeportefølje og inntreden i nye markeder vil også tilføre verdi for eksisterende kunder gjennom en kontinuerlig forbedring av produktporteføljen, basert på ønsker og krav fra nye markeder.

Disponering av resultat

Styret foreslår at overskuddet for FARA AS på 7 199 000,- overføres som følger:

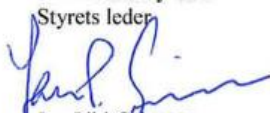
Overføring til egenkapital	7 199 000,-
----------------------------	-------------

Sum overføringer	7 199 000,-
------------------	-------------

FARAs frie egenkapital utgjør ved årsskiftet 113 MNOK.

Trondheim, 12. mars 2018

Svein Ramsay Goli
Styrets leder

Jan Pihl Grimnes

Ørjan Kirkefjord
Administrerende direktør

Cecilie Johnsen

Resultatregnskap

(NOK 1000)

FARA - konsern		Note	FARA AS	
2017	2016		2017	2016
149 300	152 668	Driftsinntekt	141 889	141 846
32 729	41 433	Varekostnad	32 379	40 934
116 571	111 235	Bruttofortjeneste	109 510	100 912
68 292	61 382	Lønnskostnad	47 747	41 001
7 466	9 201	Avskrivning	7 278	8 169
30 204	26 619	Annen driftskostnad	47 275	42 074
10 610	14 033	Driftsresultat	7 209	9 667
70	107	Renteinntekt	185	202
4 909	0	Annen finansinntekt	3 306	3 116
326	343	Rentekostnad	283	307
4 096	3 537	Annen finanskostnad	3 218	3 057
557	-3 773	Sum finansposter	-10	-46
11 167	10 260	Resultat før skattekostnad	7 199	9 621
-3 303	74	Skattekostnad	0	0
14 469	10 186	Resultat etter skatt	7 199	9 621
14 469	10 186	Årsresultat	7 199	9 621
		Overføringer		
		Overført til egenkapital	7 199	9 621
		Sum overføringer	7 199	9 621
Totalresultat (NOK 1000)				
14 469	10 186	Årsresultat	7 199	9 621
		Øvrige resultatelementer		
1 488	-745	Omregningsdifferanse		
15 958	9 440	Totalresultat	7 199	9 621

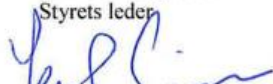
Balanse

(NOK 1000)

FARA - konsern				FARA AS	
31.12.17	31.12.16		Note	31.12.17	31.12.16
EIENDELER					
Anleggsmidler					
26 759	22 540	Immaterielle eiendeler	14, 18	26 759	22 541
10 711	10 711	Goodwill	14	0	0
17 539	14 185	Utsatt skattefordel		14 000	14 000
1 685	1 632	Inventar og kontormaskiner	14, 18	1 186	1 237
0	0	Investering i datterselskaper	1, 3, 18	27 846	27 846
56 694	49 068	Sum anleggsmidler		69 791	65 623
Omløpsmidler					
31 595	22 259	Bankinnskudd	17	31 327	21 719
8 041	5 968	Varelager	10, 18	8 041	5 968
55 645	29 719	Kundefordringer	9, 18	55 645	29 719
2 431	24 316	Opptjent, ikke fakturert inntekt	8, 18	2 431	24 316
12 600	8 747	Andre kortsiktige fordringer	18	10 788	7 306
110 313	91 009	Sum omløpsmidler		108 233	89 030
167 006	140 077	Sum eiendeler		178 024	154 653
GJELD OG EGENKAPITAL					
Egenkapital					
Innskutt egenkapital					
3 156	3 156	Aksjekapital	1, 21	3 156	3 156
35 048	35 048	Annen innskutt egenkapital	21	34 234	34 234
38 204	38 204	Sum innskutt egenkapital		37 390	37 390
Opptjent egenkapital					
74 830	58 872	Annen egenkapital	1, 4	70 217	63 018
74 830	58 872	Sum opptjent egenkapital		70 217	63 018
113 034	97 076	Sum egenkapital		107 607	100 408
Langsiktig gjeld					
0	0	Langsiktig konserngjeld		12 396	11 679
3 609	4 443	Rentebærende langsiktig gjeld		0	0
3 609	4 443	Sum langsiktig gjeld		12 396	11 679
Kortsiktig gjeld					
9 400	6 183	Leverandørgjeld		6 708	4 338
10 485	8 171	Skyldige offentlige avgifter		10 007	7 037
		Kortsiktig konserngjeld		14 662	10 545
30 146	23 142	Annen kortsiktig gjeld	23	26 311	19 585
333	1 061	Avsetninger	19	333	1 061
50 364	38 558	Sum kortsiktig gjeld		58 021	42 566
53 972	43 001	Sum gjeld		70 417	54 245
167 006	140 077	Sum gjeld og egenkapital		178 024	154 653

Trondheim, 12. mars 2018

Svein Ramsay Goli
Styrets leder

Jan Pihl Grimnes

Ørjan Kirkefjord
Administrerende direktør

Cecilie Johnsen

Kontantstrømanalyse

FARA - konsern		Note	FARA AS	
2017	2016		2017	2016
Likvider tilført / brukt på virksomheten				
21 935	19 387	+/- Tilført fra årets virksomhet	*) 14 478	17 791
-25 927	15 359	+/- Endring i kunder	-25 927	18 402
-2 073	-281	+/- Endring i lager	-2 073	-514
20 198	11 215	+/- Endring i opptjent ikke fakturert	20 198	11 215
3 217	-10 087	+/- Endring i leverandørgjeld	6 487	-11 983
4 503	-10 095	+/- Endring i andre tidsavgrensningposter	-10 344	7 172
21 854	25 499	= Netto likviditetsendr. fra virksomheten	20 336	24 566
Likvider tilført / brukt på investeringer				
-11 683	-10 899	- Investering i varige driftsmidler	-11 446	-10 639
-11 683	-10 899	= Netto likviditetsendring fra investeringer	-11 446	-10 639
Likvider tilført / brukt på finansiering				
0	889	Opptak av ny gjeld	717	1 246
-834	0	+ Nedbetaling av gjeld (kortsiktig og langsiktig)	0	0
-834	889	= Netto likviditetsendring fra finansiering	717	1 246
9 336	15 489	Netto endring likvider gjennom året	9 607	15 173
22 259	6 770	+ Likviditetsbeholdning pr 01.01.	21 719	6 547
31 595	22 259	= Likviditetsbeholdning pr 31.12	17 31 327	21 719
*) Dette tallet fremkommer slik:				
11 167	10 260	Resultat før skattekostnad	7 199	9 621
3 303	-74	- Betalbare skatter		
7 466	9 201	+ Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	7 278	8 169
21 935	19 387	= Tilført fra årets virksomhet	14 478	17 791

Egenkapitaloppstilling

Egenkapitaloppstilling FARA konsern (NOK 1000)

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Omregnings- differanser	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2015:	3 156	35 048	35 472	-123	73 553
Årets totalresultat			13 289	794	14 083
Egenkapital pr. 31.12.2015:	3 156	35 048	48 761	672	87 636
Årets totalresultat			10 186	-745	9 440
Egenkapital pr. 31.12.2016:	3 156	35 048	58 946	-74	97 076
Årets totalresultat			14 469	1 488	15 958
Egenkapital pr. 31.12.2017:	3 156	35 048	73 415	1 415	113 034

Egenkapitaloppstilling FARA AS (NOK 1000)

	Aksjekapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Omregnings- differanser	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2015:	3 156	34 234	30 198	0	67 588
Årets totalresultat			23 199	0	23 199
Egenkapital pr. 31.12.2015:	3 156	34 234	53 397	0	90 787
Årets totalresultat			9 621		9 621
Egenkapital pr. 31.12.2016:	3 156	34 234	63 018	0	100 408
Årets totalresultat			7 199		7 199
Egenkapital pr. 31.12.2017:	3 156	34 234	70 217	0	107 607

Det er i 2018 gjennomført et tilbakekjøp av 10 375 466 egne aksjer til kr 6,- per stykk på bakgrunn av fullmakt datert 24. november 2017.

Note 1: Generelt

Konsernet FARAs konsoliderte regnskap for 2017 ble behandlet av morselskapets styre 12. mars 2018.

Morselskapet FARA AS, er et aksjeselskap med hovedkontor lokalisert på Sjøgangen 4 i Trondheim, Norge. Med kontorer i Høvik/Norge, Sverige, Danmark, Finland og Polen, er FARA til stede i flere markeder.

FARA er en ledende leverandør av innovativ teknologi og kommunikasjonsløsninger for den nordiske kollektivsektoren og leverer løsninger for elektronisk billettering, passasjerinformasjon, infotainment, samt trafikk- og flåtestyringssystemer. Dette omfatter alt fra leveranser av enkeltprodukter til å kunne opptre som kundens hovedleverandør og systemintegrator. De produkter som tilbys inkluderer skytjenester, program- og maskinvare for kjøretøy, i tillegg til øvrige tilknyttede produkter og tjenester.

Konsolidering

Konsernregnskapet inkluderer FARA AS og selskaper som FARA AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Datterselskapene er konsolidert etter oppkjøpsmetoden. Alle interne transaksjoner og konsernmellomværende, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst og tap, er eliminert i konsernregnskapet. Det vises for øvrig til note 4 vedr. effekter av valutakursendringer, og note 5 for redegjørelse av transaksjoner innen konsernet.

Note 2: Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

Grunnlag for utarbeidelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til regnskapsloven § 3-9 og Forskrift om forenklet IFRS fastsatt av Finansdepartementet 21. januar 2008. Dette innebærer i hovedsak at innregning og måling følger internasjonale regnskapsstandards (IFRS), og at presentasjon og noteopplysninger er i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk. Årsregnskapet er vedtatt av selskapets styre 12. mars 2018.

Konsernregnskapet inkluderer FARA AS og selskaper som FARA AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

Alle tall er presentert i NOK 1.000 hvis ikke annet er opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper er konsistent med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperiode, med unntak av de endringene i IFRS som har blitt implementert av konsernet i inneværende regnskapsperiode.

Forenklet IFRS

Selskapet har anvendt følgende forenklinger fra innregnings- og vurderingsreglene i IFRS:

- IAS 10 nr. 12 og 13 og IAS 18 nr. 30 fravikes slik at utbytte og konsernbidrag regnskapsføres i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig inntektsføring av langsiktige tilvirkningsprosjekter, utsatt skattefordel og balanseføring av egenutviklede immaterielle eiendeler. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår.

1. Prinsipper for inntektsføring. Selskapet benytter løpende avregning med fortjeneste for langsiktige leveranseprosjekter i arbeid. Bruk av metoden for løpende avregning krever at ledelsen estimerer fullføringsgraden av kontrakten på balansetidspunktet og også utfallet av kontraktene. De underliggende estimatene som ligger til grunn for inntektsføring avhenger av forskjellige variabler som lønnsnivå, kost av komponenter, evnen til å fullføre ifølge tidsplanen og avtalte fullførelsesgarantier. Begivenheter og endringer i forutsetninger og ledelsens vurderinger vil påvirke innregningen av inntekter i den gjeldende perioden.
2. Nedskrivning immaterielle eiendeler. Immaterielle eiendeler med udefinert økonomisk levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall. Immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at disse kan ha en redusert verdi. Estimering av gjenvinnbart beløp av eiendeler baseres delvis på vurderinger foretatt av ledelsen, som inkluderer estimater for eiendelenes evne til å generere inntekter og en vurdering av fremtidige markedsforhold. Endringer i ledelsens vurderinger og forutsetninger kan resultere i nedskrivningsbehov i de aktuelle periodene. Balanseført verdi av immaterielle eiendeler for konsernet var pr. 31.12.2017 og 2016 henholdsvis 37 470 TNOK og 33 251 TNOK. Av dette utgjorde goodwill pr. 31.12.2017 og 2016 10 711 TNOK. Balanseføring vurderes på bakgrunn av fremtidig inntjening. Dersom fremtidig inntjening ikke kan forsvare balanseføring, nedskrives de immaterielle eiendelene til virkelig verdi.
3. Utsatt skattefordel. Grunnlaget for oppføring av utsatt skattefordel baserer seg på utnyttelse av fremførbart underskudd gjennom fremtidig skattepliktig inntekt i FARA AS og FARA Danmark A/S. Vurderingen er gjort basert på ledelsens estimat om fremtidig overskudd, og estimatene inkluderer vurderinger vedrørende strategi, økonomisk utvikling i de markeder konsernet opererer i, og evne til å levere prognostiserte overskudd. Ved avleggelsen av regnskapet har ledelsen vurdert den fremtidige skattepliktige inntekten tilstrekkelig til å utnytte den bokførte skattefordelen. Det vises til note 20 for nærmere informasjon.

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Morselskapets funksjonelle valuta er norske kroner (NOK). Konsernets presentasjonsvaluta er norske kroner (NOK). Datterselskapene har hhv. euro (EUR), svenske kroner (SEK), danske kroner (DKK) og polske zloty (PLN) som funksjonell valuta. Annen funksjonell valuta enn presentasjonsvaluta som brukes i datterselskapene omregnes i resultatregnskapet ved et gjennomsnitt av valutakurs slik den offentliggjøres av Norges Bank, som en tilnærming til transaksjonskurs, mens balansen omregnes til balansedagens valutakurs. Se for øvrig note 4.

Inntektsføringsprinsipper

Driftsinntekter fra salg av varer resultatføres i resultatregnskapet når det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap har gått over til kjøper.

FARAs virksomhet består i prosjektrettet utførelse av systemleveranser innenfor selskapets basisområder, med varighet fra 0 – 1 år. Systemleveransene regnskapsføres etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes som påløpte kostnader i prosent av forventede totale prosjektkostnader. Når transaksjonens utfall ikke kan estimeres pålitelig, vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader inntektsføres. I den perioden det blir identifisert at et prosjekt vil gi et negativt resultat, vil det estimerte tapet på kontrakten bli resultatført i sin helhet.

Fakturering i prosjektene skjer hovedsakelig ved passering av kontraktsfestede milepæler. Forskjellen i tidspunkt mellom fakturering og inntektsperiodiseringen kommer til uttrykk som opptjent ikke fakturert inntekt i selskapets balanse. Forskudd fra kunder er presentert i balansen under kortsiktig gjeld. Prosjektinntekter er klassifisert som driftsinntekter i resultatregnskapet.

Inntektsføring av lisenser knyttet til sentralsystem skjer når kunden har tatt i bruk lisensen. Disse lisensene er en påkoblingsavgift, og vil ikke bli refundert dersom kunde ikke lenger ønsker å benytte systemet. Vedlikeholdslisenser faktureres og inntektsføres årlig. Disse går over et kalenderår, og vil således bli inntektsført i samme år som de blir fakturert.

Renteinntekter inntektsføres basert på effektiv rente-metode etter hvert som de opptjenes.

Vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler som inngår i varekretsløpet eller har forfall innen 12 måneder klassifiseres som omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Gjeld som inngår i varekretsløpet eller har forfall innen 12 måneder, klassifiseres som kortsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som langsiktig. Langsiktig gjeld regnskapsføres til amortisert kost.

Varige driftsmidler

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger, eller til virkelig verdi dersom denne er lavere. Behovet for nedskrivning av balanseført verdi av anlegg og utstyr blir tatt opp til vurdering når situasjonen eller omstendighetene indikerer at verdien ikke kan gjenvinnes. Dersom gjenvinnbart beløp av anleggsmidlene er lavere enn bokført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Avskrivningsperiode og metode vurderes som et minimum i forbindelse med årsavslutningen.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Virksomhet i utlandet

Eiendeler og forpliktelser i utenlandske virksomheter, inkludert goodwill og virkelig verdi-justeringer, som fremkommer ved konsolideringen, omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Inntekter og kostnader fra utenlandske virksomheter omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs. Valutakursdifferanser innregnes i finansinntekter og -kostnader.

Omregningsdifferanse som følge av omregning av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet, og fra relaterte sikringsobjekter, spesifiseres som omregningsdifferanse i egenkapitalen. Omregningsdifferanser i egenkapitalen resultatføres ved avhendelse av utenlandsk virksomhet.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler ervervet separat balanseføres til kost. Kostnaden ved immaterielle eiendeler ervervet ved oppkjøp balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Balanseførte immaterielle eiendeler regnskapsføres til kost redusert for eventuell av – og nedskrivning. Internt genererte immaterielle eiendeler, balanseføres dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt.

FARA har følgende kriterier for balanseføring av utviklingskostnader:

- a. Det er påvist grunnlag for lønnsom drift ved ny virksomhet eller mer lønnsom drift av eksisterende virksomhet.
- b. FARA har til hensikt, og er i stand til å fullføre de investeringer som skal til for å utnytte disse nye muligheter, eller har til hensikt å - og kan - selge resultatene av arbeidet.
- c. Utnyttelse av de nye muligheter vil tilføre virksomheten vesentlige og varige verdier.

Anskaffelseskost omfatter alle utgifter som direkte eller indirekte kan henføres til utviklingen av den immaterielle eiendelen. Dersom kriteriene for balanseføring er tilfredsstillt, skal følgende kostnadselementer inkluderes i vurderingen:

- a. Lønn og andre personalkostnader til ansatte og kostnader for konsulenter direkte engasjert i utviklingsarbeidet.
- b. Materialer og tjenester som er forbrukt under utviklingsarbeidet.
- c. Den forholdsmessige andel av indirekte kostnader som kan relateres til utviklingsarbeidet.

Disse kostnadene avgrenses og fordeles tilsvarende som andre prosjekter.

Ved lang tilvirkningstid, dvs over ett år, skal låneutgifter i tilvirkningsperioden medtas i målingen av anskaffelseskost.

Eiendeler, eksempelvis varer, maskiner og bygninger, som benyttes i forsknings- og utviklingsaktiviteter, vil som regel ha alternativt anvendelse. Anskaffelseskost for slike eiendeler medtas i måling av utgifter til egen forskning og utvikling etterhvert som de forbrukes. Maskiner må være identifiserbare og direkte henførbare. Den enkeltes PC er ikke innbefattet i en slik vurdering.

Utgifter skal videre kun medregnes fra det tidspunkt kriteriene for balanseføring er tilfredsstillt. Utgifter som er kostnadsført i et regnskapsår, kan ikke tilbakeføres og balanseføres i senere regnskapsår. Utgifter til vedlikehold, kundesupport, samt forbedringer på produktet for å forlenge levetid eller effektivisere driften utgiftsføres løpende.

Immaterielle eiendeler med begrenset levetid avskrives over eiendelens antatte økonomiske levetid og blir vurdert med hensyn til mulige nedskrivninger hvis det foreligger indikasjoner på verdifall. Avskrivningsperiode og -metode for en immateriell eiendel med begrenset levetid vurderes som et minimum i forbindelse med hver årsavslutning. Endringer i forventet økonomisk levetid regnskapsføres ved å endre avskrivningsperiode eller metode og behandles som endring av et regnskapsestimat.

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall, jfr. note 14.

Forskning og utvikling

Selskapet har ingen vesentlige aktiviteter knyttet til forskning. Selskapets aktivitet innen forskning skal være minimal og bare gjennomføres dersom den har stor kommersiell verdi i et kundeforhold. Således vil selskapets inntekter og utgifter til forskning være minimale. Eventuelle slike kostnader vil bli kostnadsført i samsvar med IAS 38.126-127. Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbart og selskapet har tilstrekkelig ressurser til å ferdigstille utviklingen. Kostpris for en internt generert immateriell eiendel omfatter alle nødvendige kostnader som er direkte knyttet til å skape, produsere og kunne benytte eiendelen i henhold til ledelsens intensjoner.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd regnskapsføres når det foreligger rimelig sikkerhet for at selskapet vil oppfylle vilkårene knyttet til tilskuddene, og tilskuddene vil bli mottatt. Tilskudd er regnskapsført som en reduksjon i kostnadene tilskuddet er knyttet mot. Investeringsstilskudd balanseføres og innregnes på en systematisk måte over eiendelens brukstid. Investeringsstilskudd innregnes enten ved at tilskuddet føres som utsatt inntekt, eller ved at tilskuddet trekkes fra ved fastsettelse av eiendelens balanseførte verdi.

Varelager

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift fratrasket estimerte utgifter til ferdigstilling, markedsføring og distribusjon. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. Egenproduserte varer inkluderer variable og faste kostnader som kan allokeres basert på normal kapasitetsutnyttelse.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til anskaffelseskost fratrasket tap ved verdifall. Vurdering av verdifall gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. Tap på kundefordringer vurderes individuelt, dog avhengig av alderssammensetting.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kassebeholdninger, bankinnskudd, andre kortsiktige og meget likvide investeringer som skal innløses innen 3 måneder. Kontanter og kontantekvivalenter bokføres til nominelle verdier i balansen. Bundne midler er inkludert i kontanter og kontantekvivalenter.

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen består av kontante midler. Som kontante midler regnes folioinnskudd i bank eller tilsvarende finansieringsinstitusjon. Innvilget, ikke opptrukket kassekreditt regnes ikke som likvider.

Avsetninger

En avsetning regnskapsføres når selskapet har en forpliktelse (rettslig eller selvpålagt) som en følge av en tidligere hendelse, det er sannsynlig (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av denne forpliktelsen og beløpets størrelse kan måles pålitelig.

En avsetning for garantiforpliktelser innregnes når de underliggende produkter eller tjenester selges. Avsetningen er basert på historisk informasjon om garantier og en vekting av mulige utfall mot deres sannsynlighet for å inntreffe. Avsetning for tapsbringende kontrakter innregnes når konsernets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn uunngåelige kostnader som vil påløpe for å innfri forpliktelsene etter kontrakten.

Ansattetrytelse

Selskapene tilbyr sine ansatte innskuddsbaserte pensjonsordninger. En innskuddsbasert ordning er en pensjonsavtale der selskapet yter bidrag til den ansattes pensjonssparing. Selskapet har ingen forpliktelser til å betale ytterligere bidrag selv om fondet ikke har tilstrekkelige eiendeler til å betale de ansatte fulle pensjonsbeløp i den aktuelle eller tidligere perioder. Selskapet betaler tilskudd til et forsikringsselskap som administrerer pensjonsordningen. Innbetalingene resultatføres som pensjonskostnader når de forfaller. Forskuddsbetalinger bokføres som en eiendel hvis beløpet vil bli tilbakebetalt eller kan benyttes til dekning av fremtidige pensjonsbetalinger.

Leasing

Konsernet som leietaker - Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalinger klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktsperioden.

Skatt

Utsatt skatt eller utsatt skattefordel oppstår som følge av midlertidige forskjeller mellom den skattemessige verdien av en eiendel eller en forpliktelse og dens balanseførte verdi på balansedagen. Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt skal vurderes til de skattesatser som forventes å gjelde for perioden da eiendelen realiseres eller forpliktelsen innfris, basert på skattesatser og skatteregler som er vedtatt eller i hovedsak vedtatt, på balansedagen. Utsatt skattefordel sannsynliggjort gjennom fremtidig inntjening, og som kan motregnes mot skatteøkende midlertidige forskjeller, regnskapsføres som immaterielle eiendeler.

Ved vurdering av sannsynlighet vil historisk inntjening og størrelsen på kontraktsreserver bli lagt til grunn. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi og klassifiseres som finansielt anleggsmiddel (langsiktig forpliktelse) i balansen.

Aksjer i datterselskaper

Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Note 3: Datterselskaper

Selskap	Lokasjon/ Land	Eier- andel	Stemmeretts- andel	Kost- pris	Årsresultat 2017 etter skatt	Egenkapital 31.12.17	Bokført verdi 01.01.2017	Bokført verdi 31.12.2017
FARA Polska Sp.Zo.o	Warszawa, Polen	100%	100%	9	109	169	9	9
FARA Finland OY	Oulu, Finland	100%	100%	11 939	(55)	9 732	11 306	11 306
FARA Danmark AS	Sønderborg, Danmark	100%	100%	17 908	7 215	19 150	16 530	16 530
FARA Sweden AB	Nässjö, Sverige	100%	100%	88	(0)	50	-	-
Sum					7 269	29 101	27 846	27 846

Selskapene er konsolidert i konsernregnskapet.

Det er ikke noen ansatte i FARA Sweden AB.

FARA AS eier alle IPR rettigheter knyttet til produktporteføljen.

Note 4: Valutakurser

Selskap	Funksjonell valuta	Valutakurser 01.01.2017	Gjennomsnittlige valutakurser 01.01.2017 - 31.12.2017	Valutakurser 31.12.2017
FARA Finland Oy	Euro	9,09	9,33	9,84
FARA Danmark AS	Danske kroner	122,22	125,42	132,18
FARA Sweden AB	Svenske kroner	95,12	96,80	99,96
FARA Polska Sp.Zo.o	Polske zloty	2,06	2,19	2,36

Ved konsernkonsolidering gjennom året, er det for resultatregnskapet lagt til grunn gjennomsnittlige månedskurser. Balansen er utarbeidet med utgangspunkt i den aktuelle månedens sluttkurs.

Note 5: Transaksjoner med nærstående parter

Alle transaksjoner mellom selskaper i konsernet og øvrige definerte nærstående parter, skjer til markedspris basert på "armengdes avstand-prinsippet". FARA har utarbeidet prinsipper for konsernintern handel basert på skattelovgivning og OECDs retningslinjer for internprising. Transaksjonene mellom selskapene omfatter blant annet kjøp av administrative tjenester, samt utvikling av produkter og leveranse av prosjekter.

Note 6: Inntekter

Konsernet har hovedsakelig inntekter fra prosjekter, nysalg til eksisterende kunder og service- og vedlikeholds-kontrakter.

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
10 641	9 496	Prosjekter	10 641	9 496
54 160	66 629	Nysalg til eksisterende kunder	52 326	63 326
70 830	63 697	Service og vedlikehold	65 252	56 138
13 608	12 336	Transaksjonsinntekter	13 608	12 336
60	509	Øvrige inntekter*	60	549
149 300	152 668	Sum inntekter	141 889	141 846

*Øvrige inntekter består hovedsakelig av fremleieinntekter for utleie av kontorlokaler i Sandvika og Høvik.

Av inntektene fra prosjekter og nysalg til eksisterende kunder, kan følgende henføres til henholdsvis timer, varer og lisenser og annet:

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
12 372	9 102	Timer	11 386	7 163
37 289	55 908	Varer	36 441	54 544
14 205	6 640	Lisenser	14 205	6 640
936	4 476	Annet	936	4 476
64 802	76 126	Sum inntekter	62 968	72 823

Note 7: Segmentinformasjon

Konsern

FARA har ett segment. Segmentet genererer billetterings- og RTI-inntekter fra prosjekter, nysalg til eksisterende kunder, og service- og vedlikeholdskontrakter

Ingen operasjonelle segmenter har blitt aggregert for å danne det operasjonelle segmentet det rapporteres på.

Geografisk informasjon

Fordelingen pr selskap i FARA-konsernet er som følger

	FARA AS		FARA Finland		FARA Danmark		FARA Polen		FARA Sverige		Sum	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Inntekt fra eksterne kunder	141 889	141 846	2 562	5 286	4 850	5 536	0	0	0	0	149 300	152 668
Anleggs-midler	27 946	23 777	6 539	6 038	0	0	498	395	0	0	34 983	30 210

Inkludert i anleggsmidler under geografisk segment er eiendom, anlegg og utstyr, immaterielle eiendeler og investeringseiendom (ekskl. finansielle instrumenter, eiendel ved utsatt skatt, pensjonsmidler og rettigheter som følger av forsikringsavtaler).

Fordelingen av inntektene er basert på selskapets lokalisering.

Inntekter fra de vesentligste produkter og tjenester

Som følge av at FARAs løsninger er blitt mer integrert, så også teknologisk, har selskapet gått vekk fra å definere Billettering og RTI som egne produktgrupper. For å gjøre det mer oversiktlig, har selskapet delt løsningene sine i moduler. Disse er SMART:myTravel, som har løsninger mot passasjerene, SMART:myDrive, som er for sjåføren, SMART:myOperation, som er for backoffice/operatør, og SMART:myCloud, som er tjenestebiblioteket. Selskapet rapporterer på disse modulene f.o.m 2017. Beløpene inkluderer omsetning relatert til ordrer signert i 2017.

	2017		2016
SMART:myTravel	12 691	Billettering	97 461
SMART:myDrive	35 398	RTI	46 197
SMART:myOperation	801	Total	143 658
SMART:myCloud	492		
Total	49 383		

Informasjon om de største kundene

Tieto Finland Oy er FARAs største kunde. Fakturert beløp i 2017 utgjorde NOK 28 173 000,-.

Note 8: Opptjent, ikke fakturert inntekt

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
2 431	24 316	Opptjent, ikke fakturert inntekt	2 431	24 316
2 431	24 316	Sum opptjent, ikke fakturert inntekt	2 431	24 316

Prosjekter inntektsføres i henhold til ferdigstillelsesgrad. Prosjektene har betaling etter oppnådde milepæler.

Størrelsen på denne posten vil være avhengig av i hvilken fase prosjektet er inne i.

2016	2015		2017	2016
10 641	9 496	Prosjektomsetning i perioden	10 641	9 496

Note 9: Kundefordringer

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
55 645	29 719	Kundefordringer	55 645	29 719
0	0	Avsetning for tap	0	0
55 645	29 719	Sum kundefordringer	55 645	29 719

Av kundefordringene for konsernet pr. 31.12.2017 var 28 MNOK (51%) ikke forfalt til betaling, mens 2 MNOK (4%) forfalt ultimo desember. Resten (25 MNOK) er eldre fordringer relatert til Helsinki-prosjektet. Det er en pågående sak mellom Tieto og FARA vedr honorering av leverte varer og tjenester.

Datterselskapenes fordringer overdras til FARA AS fortløpende, som også har eierskapet til alle bankkonti.

Selskapets bankforbindelse har som et ledd i avtale om finansiering etablert pant i kundefordringene. Se for øvrig note 18.

Note 10: Varelager og varekost

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
1 553	1 564	Råmaterialer og halvfabrikata	1 553	1 454
6 488	4 514	Ferdigvarer	6 488	4 514
8 041	6 079	Sum ferdigvarer	8 041	5 968
0	-110	Avsetning ukurans	0	0
8 041	5 968	Sum varelager	8 041	5 968

Varekostnad består av følgende:

FARA - konsern			FARA ASA	
2017	2016		2017	2016
-34 802	-41 714	Kjøp av råvarer, halvfabrikata	-34 451	-41 448
-2 073	-281	Endring i varelager	-2 073	-514
-32 729	-41 433	Sum varekostnad	-32 379	-40 934

Selskapets bankforbindelse har som et ledd i avtale om finansiering etablert pant i varelageret.
Se for øvrig note 18.

Note 11: Andre driftskostnader

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
13 964	7 861	Eksterne tjenester	34 973	27 852
4 418	4 840	Husleie	2 874	3 398
3 011	2 889	Reisekostnader	2 555	2 600
1 320	1 447	Driftsmateriell/kontorutgifter	945	1 037
4 839	4 736	Leie av maskiner og programmer	4 105	4 165
1 201	2 398	Markedsføring	1 190	2 395
635	690	Frakt	613	679
815	1 758	Andre driftskostnader	21	-51
30 204	26 619	Andre driftskostnader	47 275	42 074

2017	2016	Spesifikasjon revisjonshonorar:	2017	2016
315	306	Lovpålagt revisjon	248	241
10	6	Andre attestasjonstjenester	7	6
35	49	Andre tjenester utenfor revisjon	30	40
38	37	Skatterådgivning	20	19
398	397	Totalt	305	305

Merverdiavgift er ikke inkludert i honoraret.

Note 12: Kostnader ved ytelser til ansatte og ytelser til ledende ansatte

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
52 911	52 396	Lønn	36 730	34 180
1 889	1 359	Bonus/overskuddsdeling	1 064	1 143
8 154	8 049	Arbeidsgiveravgift	6 784	6 507
3 564	3 288	Pensjonskostnad tilskuddsplaner / forsikring	2 215	1 986
1 773	-3 711	Andre sosiale kostnader	954	-2 815
68 292	61 382	Totale lønnskostnader	47 747	41 001

Antall årsverk som har vært sysselsatt i regnskapsåret:

2017	2016		2017	2016
95,0	97,1	Totalt	58,0	58,9

Ytelser til ledende ansatte

Tall i hele NOK

		Styre- honorar	Lønn	Bonus	Natural- ytelser	Innbetalt pensjons- premie	Samlet godt- gjørelse
2016							
Ledende ansatte							
Ørjan Kirkefjord	CEO		2 240 447		11 381	77 268	2 329 096
Jorun Dieserud	CFO		1 026 715		8 523	60 672	1 095 910
Styret							
Svein Ramsay Goli	Styrets leder fra 2016	150 000					150 000
Harald Arnet	Styremedlem	150 000					150 000
Jan Pihl Grimnes	Styremedlem	300 000					300 000
Samlet godtgjørelse		600 000	3 267 162		19 904	137 940	4 025 006

		Styre- honorar	Lønn	Bonus	Natural- ytelser	Innbetalt pensjons- premie	Samlet godt- gjørelse
2017							
Ledende ansatte							
Ørjan Kirkefjord	CEO		2 378 166		12 285	86 594	2 477 045
Jorun Dieserud	CFO		1 096 690		14 900	71 274	1 182 864
Styret							
Svein Ramsay Goli	Styrets leder	450 000					450 000
Jan Pihl Grimnes	Styremedlem	225 000					225 000
Harald Arnet	Styremedlem til 24.11.17	225 000					225 000
Cecilie Johnsen	Styremedlem fra 24.11.17						
Samlet godtgjørelse		900 000	3 474 856	-	27 185	157 868	4 559 909

CEO har en avtale om 6 måneders etterlønn ut over normert oppsigelsestid på 6 måneder.

Styrehonorar utbetalt i 2017 gjelder for halvannet år, fra generalforsamling i 2016 og 18 måneder frem, hvorav de siste 6 månedene gjaldt for perioden fra generalforsamling i 2017. At man valgte å utbetale for disse siste 6 månedene i desember 2017, skyldtes at Harald Arnet gikk ut av styret 24.11.17.

Note 13: Pensjoner og andre langsiktige ansatteytelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Morselskapet FARA AS har en innskuddsbasert pensjonsordning gjennom Sparebank1 Forsikring. Ordningen tilsvarer 4,75% innskudd av lønn til og med 7,1G, og 8,5% innskudd av lønn mellom 7,1G og 12G. Arbeidsgiver betaler hele beløpet.

Datterselskapene har innskuddsordninger normale for sine respektive land.

Det er ingen ansatte som har avtaler om førtidspensjon.

Årets pensjonskostnad fremgår av note 12.

Note 14: Varige driftsmidler/immaterielle eiendeler

FARA AS

Avskrivninger og klassifisering i resultatregnskap 2016

	Egen- utviklede immaterielle eiendeler	Inventar	Kontor- maskiner og datautstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01	29 200	1 523	2 303	33 027
Tilgang	10 000	140	500	10 639
Avgang				0
Historisk anskaffelseskost 31.12	39 200	1 663	2 803	43 666
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-9 100	-976	-1 644	-11 719
Avskrivninger gjennom året	-7 559	-158	-452	-8 169
Nedskrivninger gjennom året				0
Avskrivninger på avgang				0
Netto bokført verdi pr 31.12	22 541	529	708	23 777
Økonomisk levetid	5 år	10 år	3-10 år	
Avskrivning	Lineært	Lineært	Lineært	

Avskrivninger og klassifisering i resultatregnskap 2017

	Egen- utviklede immaterielle eiendeler	Inventar	Kontor- maskiner og datautstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01	35 700	1 663	1 926	39 290
Tilgang	10 929	23	494	11 446
Avgang				0
Historisk anskaffelseskost 31.12	46 629	1 686	2 421	50 736
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-13 159	-1 134	-1 219	-15 512
Avskrivninger gjennom året	-6 710	-127	-441	-7 278
Nedskrivninger gjennom året				0
Avskrivninger på avgang				0
Netto bokført verdi pr 31.12	26 759	425	761	27 946

Økonomisk levetid	5 år	10 år	3-10 år
Avskrivning	Lineært	Lineært	Lineært

Morselskapet leaser driftsmidler til en verdi av 0,5 MNOK.

Morselskapet balansefører kostnader knyttet til utvikling forutsatt at definisjonen og kriterier for balanseføring er tilfredsstillende. Selskapet forventer å få fremtidige inntekter som dekker balanseført beløp. Det er ingen kostnadsførte utgifter til FOU i 2017 eller 2016.

Selskapet har ingen finansielle leieavtaler.

FARA - konsern

Avskrivninger og klassifisering i resultatregnskap 2016

	Egen- utviklede immaterielle eiendeler	Øvrige immaterielle eiendeler	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler	Inventar og kontor maskiner	Sum immaterielle eiendeler og inventar
Anskaffelseskost 01.01	29 200	11 689	10 711	51 600	4 681	56 281
Tilgang	10 000			10 000	975	10 975
Avgang				0	0	0
Historisk anskaffelseskost 31.12	39 200	11 689	10 711	61 600	5 656	67 256
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-9 100	-10 896	0	-19 995	-3 176	-23 172
Avskrivninger gjennom året	-7 559	-793	0	-8 353	-849	-9 201
Nedskrivninger gjennom året				0	0	0
Avskrivninger på avgang				0	0	0
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12	-16 659	-11 689	0	-28 348	-4 025	-32 373
Netto bokført verdi pr 31.12	22 541	0	10 711	33 252	1 631	34 883

Økonomisk levetid	5 år	5-10 år	Avskrives	3-10 år
Avskrivning	Lineært	Lineært	ikke	Lineært

Avskrivninger og klassifisering i resultatregnskap 2017

	Egen- utviklede immaterielle eiendeler	Øvrige immaterielle eiendeler	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler	Inventar og kontor maskiner	Sum immaterielle eiendeler og inventar
Anskaffelseskost 01.01	35 700	0	10 711	46 411	4 244	50 655
Tilgang	10 929			10 929	753	11 682
Avgang				0	0	0
Historisk anskaffelseskost 31.12	46 629	0	10 711	57 340	4997	62 337
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-13 159	0	0	-13 159	-2 555	-15 715
Avskrivninger gjennom året	-6 710	0	0	-6 710	-756	-7 466
Nedskrivninger gjennom året				0	0	0
Avskrivninger på avgang				0	0	0
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12	-19 870	0	0	-19 870	-3 312	-23 181
Netto bokført verdi pr 31.12.	26 759	0	10 711	37 470	1 685	39 155

Økonomisk levetid	5 år	5-10 år	Avskrives	3-10 år
Avskrivning	Lineært	Lineært	ikke	Lineært

Konsernet har ingen finansielle leieavtaler.

I forbindelse med årsregnskapet for 2017 ble det foretatt en nedskrivningstest av den goodwill som relaterer seg til oppkjøpet av aksjene i TNC Connect AS (FARA Danmark AS). Det ble lagt til grunn samme metodikk som ved opprinnelig merverdiallokering: Estimering av kontantstrømmer for virkelig verdi justert for kostnader, som ble neddiskontert til nåverdi. Det ble benyttet en diskonteringsrente på 9,52% og en vekst på 0,5% i terminalleddet. Tidshorisonten er 5 år med beregning av terminalverdi. Tallene tar utgangspunkt i budsjett for 2018-2022, med tilhørende forventet ordresreserve. Beregningene viser at forventet inntjening relatert til de merverdier som stammer fra oppkjøpene av TNC Connect AS forsvaret den bokførte merverdi. Kostnadssiden er tilpasset de forventede inntekter. Diskonteringsrenten må være på 800% dersom bokført verdi i konsernregnskapet skal være likt gjenvinnbart beløp. Tabell under viser en oversikt over bokførte verdier på de immaterielle eiendeler som ble testet i konsernregnskapet.

Egenutviklede immaterielle eiendeler	0
Øvrige immaterielle eiendeler	0
Goodwill	10 711
Sum Immaterielle eiendeler som er testet	10 711

Sensitivitet i verdien av EK ved endring i forutsetninger for avkastningskrav

	9,52%	10,52%	11,52%
FARA Produktportefølje	254 888	233 377	215 732

Note 15: Finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter og finanskostnader består i hovedsak av rentekostnader knyttet til konsernets totale finansiering. I tillegg vil usikrede valutaeffekter av konsernets fordringer og gjeld i utenlandsk valuta rapporteres som Agio/Disagio.

Finansinntekter

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
70	107	Renteinntekter	185	202
4 909	0	Agio	3 306	0
0	0	Andre finansinntekter	0	3 116
4 979	107	Total	3 491	3 318

Finanskostnader

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
326	343	Rentekostnader	283	307
4 096	3 537	Disagio	3 218	3 057
0	0	Andre finanskostnader	0	0
4 422	3 880	Total	3 501	3 364

Note 16: Finansielle instrumenter

FARA har etablert retningslinjer for risikostyring som omfatter både finansiell og operasjonell risiko. Retningslinjene angir ansvar, virkemidler, rapportering, oppfølging og rammer for de ulike risiki. FARA skal som prinsipp være finansiert over ordinær drift.

FARAs finansielle instrumenter består utelukkende av de fordringer og den gjeld som skapes av konsernets drift, og pr. 31.12.2017 er dette utelukkende kundefordringer og leverandørgjeld, samt langsiktig gjeld. Instrumentene er verdsatt til amortisert kost, som også er tilnærmet lik virkelig verdi.

Disse instrumentene er plassert på nivå 3 i virkelig verdi-hierarkiet, det vil si at verdsettelsen er basert på ikke-observerbar input.

Som en del av gjeldende låneavtale pr. 31.12.2017, foreligger det eksterne krav til kapitalen ("covenants"). Denne angir minstekrav til egenkapital og maksimal trekk på kassekreditt, målt i prosent av nærmere spesifiserte poster i balansen.

De risiki som oppstår som en følge av FARAs drift, er likviditetsrisiko, markedsrisiko, (renterisiko, valutarisiko, og operasjonell risiko) og kredittrisiko. De ulike risiki omtales i det følgende.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er FARAs evne til å håndtere avvik mellom inn- og utbetalinger til en akseptabel pris. Dette er FARAs sentrale risikokilde all den tid konsernet har vært gjennom en etableringsfase hvor det er investert betydelig i immaterielle eiendeler. FARAs produkter er også av en slik karakter at det kan være en lang periode fra påbegynt markedsarbeid til ferdigstilt leveranse og sluttoppgjør. FARAs mål er til enhver tid å ha tilgjengelig minimum to måneders forventede utbetalinger i form av kontanter og kontantekvivalenter. Likviditetssituasjonen rapporteres på månedlig basis til Administrerende Direktør. Selskapet remitterer ukentlig og har standard betalingsbetingelser på 30 dager netto. For noen leverandører avviker betalingsbetingelsene fra standard. FARA betaler sine forpliktelser knyttet til personal, leverandører og offentlige myndigheter ved

forfall, hvilket medfører at forpliktelsene har en gjennomsnittlig forfallstruktur på tilnærmet 30 dager. Ettersom selskapets likviditetsprognose (rullerende for neste 12 måneder) viser at man i hovedsak klarer seg uten å benytte kassekreditrammen og har en garantifasilitet hos sin bankforbindelse, er det ledelsens oppfatning at likviditetsrisikoen er håndterbar.

Tabellen nedenfor oppsummerer profilen til konsernets finansielle gjeld pr 31. desember basert på kontraktuelle betalinger:

	1-3 mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	SUM
31.12.17				
Kassakreditt				0
Leverandørgjeld	9 400			9 400
Skyldige offentlige avgifter	10 485			10 485
Annen kortsiktig gjeld	24 012	6 134		30 146
Avsetninger			333	333
31.12.16				
Kassakreditt				0
Leverandørgjeld	6 183			6 183
Skyldige offentlige avgifter	8 171			8 171
Annen kortsiktig gjeld	16 993	6 149		23 142
Avsetninger			1 061	1 061

FARAs kassekreditt følger utviklingen i NIBOR, og oppfølgingen følger av konsernets likviditetsstyring.

Markedsrisiko

Renterisiko

1% endring i rentebetingelser ved fullt optrukket ramme for kassekreditt utgjør 220 i endret kostnad. Selskapet har et konsernkontosystem, hvor all likviditet styres fra morselskap i Norge, og fordeles til døtre ved behov. Renterisikoen for konsernet blir således lik renterisikoen for morselskapet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for endringer i valutakurser. FARA har pr. 31.12.2017 en balansert valutaeksponering. De fleste av kontrakter med kunder og leverandører er inngått på nasjonalt plan, med nasjonale aktører i lokal valuta. Ved enkelttransaksjoner frem i tid som er større enn ekvivalenten til 5 MNOK gjør administrasjonen en vurdering sammen med representant fra styret i selskapet. Man vil på konsernnivå være eksponert for valuta på egenkapitalen i utenlandske døtre.

Basert på de finansielle instrumentene som eksisterte pr. 31. desember 2017 vil en 10% endring i eurokursen endre konsernets resultat med 1 815 TNOK (2016: 595 TNOK).

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er faren for teknisk eller menneskelig svikt i selskapet. Dette håndteres ved FARAs system for kvalitetssikring og internkontroll. FARA er sertifisert etter ISO 9001:2008, og gjennomgår periodisk, ekstern revisjon av interne rutiner, i tillegg til interne revisjoner som følger en plan.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at motparten i en kommersiell avtale ikke er i stand til å overholde sine forpliktelser. FARAs kunder er offentlige instanser, eller selskaper som har driftsavtaler med offentlige myndigheter. Risikoen for at disse ikke skal kunne overholde sine forpliktelser, er svært begrenset. I de tilfeller hvor kunden ikke er offentlig myndighet eller finansiert av det offentlige, skal kredittvurdering finne sted, og det skal vurderes innhentet bankgaranti fra kunden på minimum 10 % av kontraktssummen. For de tilfeller hvor kontraktssummen overstiger 5 MNOK, skal det som regel kreves bankgaranti. FARA har pr. 31.12.2017 ingen

kundeforhold hvor dette er aktuelt med unntak av selskapet sin deltagelse i konsortium som skal levere prosjektet i Helsinki hvor Tieto Oy er lead. Kunde til konsortiumet er HSL som er en offentlig institusjon. Tieto Oy er børsnotert og den finske staten eier 12,8 %. FARAs godtgjørelse på fakturaer avhenger av egen leveranseevne og er i mindre grad knyttet til Tieto Oys solvens. Maksimal risikoeksponering er pr. 31.12.2017 er lik de bokførte verdier av kundefordringene. Konsernet vil være eksponert for kredittrisiko i forhold til andre kortsiktige fordringer mot eksterne parter lik det bokførte beløpet for andre fordringer. Se note 9 om kundefordringer.

Styring av kapitalstruktur

FARA er et selskap i vekst hvor det har vært naturlig med en kapitalstruktur som har en relativ balanse mellom egenkapital og trekkfasilitet fra finansinstitusjon. Etterhvert som selskapet vokser og får en mer industriell basis vil langsiktig fremmedkapital være en naturlig del av FARAs kapitalbase.

Hovedmålet med konsernets kapitalstyring er å sikre god kredittvurdering og gode kapitalmessige forholdstall med det formål å støtte driften og maksimere aksjeverdi.

Konsernet forvalter kapitalstrukturen etter endringer i økonomiske forhold. For å påvirke kapitalstrukturen har konsernet muligheter til å endre utbytte til aksjonærene, kapitalavkastning til aksjonærene, utstedelse av nye aksjer eller selge eiendeler for å redusere gjeld.

Konsernet ser på utviklingen i egenkapitalprosenten. Dette forholdstallet beregnes på grunnlag av bokført egenkapital i forhold til totalkapital. Målet for konsernet er å holde denne på et nivå med god margin i forhold til bankens covenantskrav om egenkapital på minst 25%.

Note 17: Kontanter og kontantekvivalenter

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
31 595	22 259	Kontanter i bank og kasse	31 327	21 719
0	0	Avsatt på skattetrekkskonto	0	0
31 595	22 259	Kontanter og kontantekvivalenter i balansen	31 327	21 719
0	0	Kassekreditt	0	0
31 595	22 259	Kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømsanalysen	31 327	21 719

Konsernet hadde pr 31.12.2017 31 595 TNOK inntående i bank.

Selskapet har etablert en bankgaranti for å dekke forpliktelser til skattetrekk.

Note 18: Pantstillelser

Morselskapet har pantsatt varelager, kundefordringer, driftstilbehør og opptjent, ikke fakturert inntekt, som sikkerhet for en trekkrettighet. Ved utløpet av 2017 var trekkrettigheten ikke benyttet. Se for øvrig også note 22.

Bokført verdi pantsatte driftsmidler FARA AS:	31.12.17	31.12.16
Varelager	8 041	5 968
Kundefordringer	55 645	29 719
Opptjent, ikke fakturert inntekt	2 431	24 316
Andre kortsiktige fordringer	10 788	7 306
Aksjer i datterselskaper	27 846	27 846
Varige driftsmidler	1 186	1 237
Immaterielle eiendeler	26 759	22 541
Total	132 698	118 933

Note 19: Avsetninger

Morselskapet har avsatt 333 TNOK til eventuelle fremtidige garantiforpliktelser knyttet til levering av hardware og software. Avsetningene er innregnet under andre driftskostnader i resultatregnskapet, og som kortsiktig gjeld i balansen. Estimatet på fremtidige garantiforpliktelser er basert på gjenværende garantitid på FARAs leveranser.

Note 20: Skatt

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
		Årets skattekostnad fordeler seg på:		
26	130	Betalbar skatt	0	0
-3 059	-56	Endring i utsatt skatt	0	0
-3 033	74	Sum skattekostnad	0	0
		Avstemming av effektiv nominell til faktisk skattekostnad		
11 167	10 260	Resultat før skatt	7 199	9 621
2 680	2 565	Skatt beregnet til skattesats (25% i fjor, 24% i år)	1 728	2 405
-3 033	74	Skattekostnad i regnskapet	0	0
5 713	2 491	Forskjell mellom forventet skattekostnad og skattekostnad i regnskapet	1 728	2 405
		Forskjellen består av		
-799	-733	Permanente forskjeller	-799	-733
0	0	Feil tidligere år	0	0
1 546	1 525	Effekt endring skattesats	1 546	1 525
0	0	Balanseføring av utsatt skattefordel	0	0
-6 459	-3 283	Endring i ikke balanseført utsatt skattefordel	-2 474	-3 197
0	0	Differanse	0	0

FARA Årsrapport 2017

2017	2016		2017	2016
11 167	10 260	Resultat før skatt	7 199	9 621
-3 331	-2 932	Permanente forskjeller	-3 331	-2 932
-7 836	-7 328	Endring i midlertidig forskjeller	-3 868	-6 689
0	0	Grunnlag for betalbar skatt	0	0
0	0	Betalbar skatt på årets resultat	0	0

Oversikt over midlertidige forskjeller

2017	2016		2017	2016
		Utsatt skattefordel		
38 725	40 392	Underskudd til fremføring	35 322	36 447
0	0	Ubenyttet godtgjørelse utbytte	0	0
0	0	Fordringer	0	0
0	0	Varebeholdning	0	0
12	12	Varige driftsmidler	0	0
212	255	Avsetninger	77	255
38 948	40 659	Utsatt skattefordel – brutto (23%)	35 398	36 701
		Utsatt skatt forpliktelse		
0	555	Anleggskontrakter	0	555
-152	-446	Varige driftsmidler	-152	-446
-152	109	Utsatt skatt forpliktelse – brutto (23%)	-152	109
39 101	40 550	Utsatt skattefordel - netto (23%)	35 551	36 592
-21 562	-26 365	Ikke balanseført utsatt skattefordel	-21 551	-22 592
17 539	14 185	Netto balanseført utsatt skattefordel	14 000	14 000

Morselskapet har totalt 154 MNOK i underskudd til fremføring per 31.12.2017 (2016: 152 MNOK). Utsatt skattefordel på 14 MNOK er balanseført. Grunnlaget for oppføring av utsatt skattefordel baserer seg på utnyttelse av fremførbart underskudd gjennom fremtidig skattepliktig inntekt i FARA AS.

Konsernet har totalt 169 MNOK i underskudd til fremføring per 31.12.2017 (2016: 170 MNOK). Utsatt skattefordel på 17,5 MNOK er balanseført. Grunnlaget for oppføring av utsatt skattefordel baserer seg på utnyttelse av fremførbart underskudd gjennom fremtidig skattepliktig inntekt.

De skattemessig fremførbare underskuddene knytter seg til Norge og Danmark. Underskuddene kan fremføres ubegrenset.

Note 21: Aksjekapital og annen innskutt egenkapital

	2017	2016
Ordinære aksjer, pålydende NOK 0,1	31 562	31 562
Sum antall aksjer	31 562	31 562

Endringer i aksjekapital og overkurs:

	Antall aksjer (1000)	Aksjekapital (NOK 1000)	Annen innskutt egenkapital (NOK 1000)
Pr. 01.01.2016	31 562	3 156	34 234
Overført fra annen innskutt egenkapital		0	0
Pr. 31.12.2016	31 562	3 156	34 234
Overført fra annen innskutt egenkapital	0	0	0
Pr. 31.12.2017	31 562	3 156	34 234
Egne aksjer til pålydende	0	0	0

For 2017 er det ikke foreslått utbytte.

Stemmerett reguleres av den til enhver tid gjeldende aksjelovgivning.

Aksjer eid av styremedlemmer eller selskaper kontrollert av disse, pr 31.12.2017:

		Antall aksjer
Jan Pihl Grimnes, Redback AS	Styremedlem	10 458 490
Svein Ramsay Goli, Rams AS	Styrets leder	6 004 771
Cecilie Johnsen, Harburg AS	Styremedlem	330 000

Aksjer eid av ledende ansatte

Ørjan Kirkefjord, K2 Invest AS	CEO	318 940
--------------------------------	-----	---------

Selskapets 20 største aksjonærer pr 31.12.2017:

		Andel av total
REDBACK AS	10 458 490	33.1 %
RAMS AS	6 004 771	19.0 %
DATUM INVEST AS	4 310 098	13.7 %
UBS SWITZERLAND AG	2 800 000	8.9 %
MP PENSJON PK	848 000	2.7 %
DANSKE INVEST NORGE VEKST	600 000	1.9 %
KIKUT AS	500 000	1.6 %
BORGANO AS	499 390	1.6 %
OLE JOHAN OLSEN INVEST AS	477 500	1.5 %
HARBURG AS V/CECILIE JOHNSEN	330 000	1.0 %
K2 INVEST AS	318 940	1.0 %
ENGBRETSSEN TROND	213 733	0.7 %
O. HOVDE AS	202 100	0.6 %
CICOIA AS	200 000	0.6 %
ORAKEL AS	190 698	0.6 %
JARLSBERGS MENY AS	161 010	0.5 %
AS SPECTRA	150 000	0.5 %
ANDERSEN DAG TERJE B	150 000	0.5 %
OLSEN OLE JOHAN	130 285	0.4 %
KLEVEN LIV INGER	104 417	0.3 %
	28 649 432	90,8 %

Note 22: Fortsatt drift

Til grunn for fortsatt drift forutsetningen ligger resultat- og likviditetsprognoser for år 2018 og konsernets langsiktige strategiske prognoser for årene fremover.

FARA har en trekkramme på 22 MNOK og en garantifasilitet på 10 MNOK hos selskapets bankforbindelse. FARA konsern har per 31.12.2017 ikke benyttet kassekrediten. Garantifasiliteten var trukket opp med 3,8 MNOK pr 31.12.2017.

Ut i fra prognoser avgitt er regnskapet avlagt etter prinsippet for fortsatt drift.

Note 23: Annen kortsiktig gjeld

FARA - konsern			FARA AS	
2017	2016		2017	2016
7 820	7 411	Avsetning lønn	5 180	5 300
13 845	11 453	Forskuddsfakturerte inntekter	13 020	10 813
8 481	4 278	Annen kortsiktig gjeld	8 111	3 472
30 146	23 142	Sum kortsiktig gjeld	26 312	19 585

Revisjonsberetning

Havnegt. 9, NO-7010 Trondheim
Postboks 1299 Pirsenteret, NO-7462 Trondheim www.ey.no

Foretaksregisteret:
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 73 54 68 01

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i FARA AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for FARA AS som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Trondheim, 20. mars 2018
ERNST & YOUNG AS

Amund P. Amundsen
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning - FARA AS

A member firm of Ernst & Young Global Limited

LOKASJONER OG KONTAKT

HOVEDKONTOR

FARA AS
Sjøgangen 4
7010 Trondheim
Norge
+47 815 52 830
info@fara.no

AVDELINGSKONTOR

FARA AS
O.H. Bangs vei 70
1363 Høvik
Norge
+47 815 52 830
info@fara.no

Trondheim, Norge

Høvik, Norge

Oulu, Finland

Sønderborg, Danmark

Warszawa, Polen